

به نام بهترین سرآغاز

هسته ی مشورتی = خرد جمعی = کار خردمندان

به مناسبت تشکیل گروه پشتیبان تصمیم و زیرگروه پژوهش در دفتر آموزش و مشارکت مردمی و تدارک هسته های مشورتی در راستای فعالیت های اصلی دفتر در این گروه ، فرصت خوبی دست داد تا خواننده ی خردمند را به مطالعه ی خطوطی چند درباره ی ضرورت چنین اقدامی با توجه به مفهوم مشورت و مدیریت مشارکتی که دردنیای کنونی، نقشی غیرقابل انکار در موفقیت های سیستمی و سازمانی دارد، دعوت نماید .

قبل از پرداختن به مفاهیم غربی در باره ی موضوع ، با نگاهی به محتوای معارف اسلامی ، تعالیم ، سخنان و منطق عملی بزرگان دین در مذهب تشیع، تاکید و استمرار بر ترغیب و تشویق مردم به ویژه حکمرایان و مسوولان به انجام همه ی کارهای سرنوشت ساز، ضروری و مهم پس از تفکر ، مشورت و بهره مندی از خرد جمعی را، بسیار مشاهده می کنیم . عبارت مشهور "وامرکم شورا بینکم" از همین دست تاکیدات است .

نمونه ی روشن و اثبات شده ی دیگر به گواه کتاب های مرجع احادیث و روایات ، نقل قول نزدیکان و یاران حضرت محمد (ص) است که همواره تاکید کرده اند براین که هیچ کس بیشتر از رسول خدا با یاران خود مشورت نمی کرد .

مشورت کردن ، پیش درآمد انس و الفت اجتماعی ، ارزش یافتن مردم و پیوند آن ها با یکدیگر ، استفاده از دانش ، آگاهی و مواضع فکری دیگران و دیدگاه های آنان ، پرهیز از استبداد رای و پیامدهای وخیم خودرایی و خودکامگی و مشخص شدن جایگاه انسان ها در امور اجتماعی و عرصه های فکری و فرهنگی است.

چرا مشورت ؟

آنچه از فواید مشورت گفتیم یک روی سکه است ، روی دیگر آن دستاوردهای گرانبها و ارزشمند خردجمعی حاصل از مشاوره ، دردنیای مدرن و پیشرفته ی کنونی است که با باورمدیران و مسوولان از طریق مدیریت مشارکتی ، خود را به نمایش گذاشته است و نتایج آن بصورت افزایش بسیار سریع و چشمگیر علم ، دانش تکنولوژی و فناوری های سخت افزاری و نرم افزاری بسیار پیچیده ولی دقیق ، کاهش قابل توجه ضریب خطا و

اشتباه ، نظم و انضباط رشک برانگیز و مواردی از این دست که محصول شیرین و گواری خردمندانده اندیشیدن و خردمندانده عمل کردن است.

گمان می رود برای ضرورت برپایی هسته های مشورتی که پس از تعاریف صورت گرفته می توانیم آن را نوع ملموسی از خرد جمعی بنامیم و آثار سودمند آن ، نیاز به درازای کلام و بیان نمونه های گوناگون آن در جهان ، نباشد چراکه بطور متوسط بیشتر خوانندگان ، مطالعاتی در خصوص مدیریت مشارکتی و مشارکت در تصمیم گیری های اداری و تعالی سازمانی دارند .

بسیار گفته و شنیده ایم که استفاده از خرد جمعی ، بسیاری از نقاط قوت ، توانایی ها و فرصت های سازمانی و همچنین نقاط ضعف ، لکنت ها و چالش های آن را به رخ می کشد و راهکارهای سودمند و کارآمدی برای بهره مندی وبه ویژه بهره وری بهینه از توان سازمان و از میان برداشتن موانع ، ارایه می دهد که این فرآیند سبب برانگیختن انگیزه (محرک نیرومندی که بسیار کم رنگ است) و پرورش روحیه ی مشورت در عرصه های مختلف اجتماعی ، اقتصادی فرهنگی و حتی سیاسی در افراد شده و آن ها را نسبت به نتایج تلاش و کوشش انجام شده ، حساس می کند .

مشکل دیگری را که بهره مندی از خرد جمعی به یقین راهگشای آن است ، کاهش مقاومت افراد در برابر تغییرات و دگرگونی های سازمانی است چراکه اجراء شدن تصمیم های گرفته شده در جمع ، حس همکاری بدنه ی سازمان را در انجام فعالیت ها و رسیدن به اهداف به بهترین شکل ممکن ، چندین برابر افزایش می دهد بطوری که اهداف گروهی و سازمانی به اندازه ی هدف های فردی و شخصی مهم شده و بر بازدهی و کارایی افراد افزوده می شود . دلیل این امر نیز اشتیاق فراوان انسان به مشاهده ی نتیجه ی فرآیندی است که خود در تصمیم گیری آن نقش داشته است و پیوستگی این عوامل ، موجب می شود اشتباهات و خطاها سریع تر دیده و اصلاح شوند .

در این نوشتار ، دلایل مهم تشکیل هسته های مشورتی یا اتاق خرد جمعی برای تصمیم گیری پیرامون فعالیت ها و اهداف تعیین شده در هر مجموعه بیان شد.

در دفتر آموزش و مشارکت مردمی نیز این خرد جمعی در خدمت ماموریت های کلیدی در گروه های : آموزش همگانی و توان افزایی کارکنان ، فناوری های آموزشی و مشارکت های مردمی که در برنامه ی راهبردی ۴ ساله

آمده است ، قرار دارد تا استفاده از دانش ، تخصص ، تجربه ، باور ، دلسوزی و علاقمندی اعضای گردآمده در هسته ها ، کارهای خردمندانهای را رقم بزند . درست همان مولفه ای که نبودن آن، لکنتی است در بسیاری از سیاستگزاری های کلان کشور بطور اعم، و سیاستگزاری ها و تصمیم گیری های حوزه ی محیط زیست ، بطور اخص و امروز اگر نی نی لوزان چشمان ما ، نگران از تماشای مناظر نازیباست ، حاصل خودرایی ها و بی خردی هاست .